

Eduskunnan kirjelmän esittelyn viivästyminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltiin 14.12.2023 oikeusministeriön esittelystä eduskunnan kirjelmä tiedusteluvalvontavaltuutetun vuodelta 2021 antaman kertomuksen johdosta (EK 64/2022 vp; K 13/2022 vp). Valtioneuvosto päätti merkitä kirjelmän pöytäkirjaan. Valtioneuvoston esittelylistan tarkastuksessa havaittiin, että eduskunnan kirjelmä oli saapunut valtioneuvostoon 3.2.2023.

SELVITYS

Oikeusministeriö on antanut asiassa selvityksen ja lausunnon 29.1.2024 VN/1638/2024.

SÄÄNNÖKSET

Eduskunta toimittaa kirjelmällään muut kuin hallituksen lakiesitysten hyväksymistä koskevat päätöksensä valtioneuvostolle. Kirjelmä on käsiteltävä valtioneuvoston yleisistunnossa (eduskunnan työjärjestyksen 68 § ja valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 2 kohta).

RATKAISU

Arviointi

Oikeusministeriön selvityksen mukaan asian käsittelystä vastuussa ollut yksikön päällikkö on käynyt eduskunnan kirjelmän läpi viivytyksettä sen saavuttua muotovaatimusten sekä sisällön osalta. Kirjelmän esittely on kuitenkin viivästynyt suuren työmäärän (mm. useat vaativat lainvalmisteluhankkeet, uuden hallitusohjelman valmistelu) sekä odottamattomien runsaiden poissaolojen vuoksi. Selvityksessä on todettu myös, että lähiesimiesten työmäärä on ministeriössä jatkuvan seurannan kohteena mutta rakenteellista liikakuormituksen ongelmaa ei pystytä kokonaan estämään.

Eduskunnan kirjelmä on sen saavuttua esiteltävä viipymättä valtioneuvoston yleisistunnossa. Esittelyn tarkoituksena on saattaa kirjelmä valtioneuvoston tietoon (Valtioneuvoston esittelijän käsikirja s. 94). Kyse on valtioelinten välisestä menettelystä, joka edellyttää valtioneuvoston toimenpiteitä.

Valtioneuvoston yleisistunnon käsittelyn määräajasta ei ole annettu säännöksiä. Valtioneuvoston käytännön toiminnassa ja oikeuskanslerin laillisuusvalvonnassa on usean vuosikymmenen ajan katsottu, että eduskunnan kirjelmät on esiteltävä yleisistunnossa ilman aiheetonta viivytystä.

Nyt esillä oleva eduskunnan kirjelmä esiteltiin valtioneuvoston yleisistunnossa lähes vuoden kuluttua sen saapumisesta. Kirjelmän esittely on siten viivästynyt kohtuulliseksi katsottavasta määräajasta.

Oikeusministeriön selvityksessä on todettu, että lyhyehkön ajan sisällä ministeriössä on tapahtunut kaksi kirjelmän esittelyn viivästymistä. Tästä syystä asia on nostettu esiin ministeriön virkamiesjohtoryhmässä.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Eduskunnan kirjelmän esittely valtioneuvostolle on viivästynyt asiassa, jonka valmistelu on ollut oikeusministeriön vastuulla. Ministeriö on ilmoittanut ryhtyneensä toimenpiteisiin vastaavien viivästysten ehkäisemiseksi jatkossa.

Kiinnitän oikeusministeriön huomiota huolellisuuteen eduskunnan kirjelmien käsittelyssä ja joutuisuuteen niiden esittelyssä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Esittelijä

Susanna Huhtamäki